

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrate, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nadvojvoda Albreht †.

Slavni zmagovalec pri Kustoci, jeden najznamenitejših vojskovodij sedanjega veka, feldmaršal nadvojvoda Albreht je 18. februarja t. l. za vedno zatisnil svoje oči v Arku na južnem Tirolskem. Vse cesarstvo je spoštovalo preblagega princa naše ljubljene Habsburške rodbine, zato pa vse cesarstvo sedaj žaluje za njim, posebno, ker žalujejo naš viteški vladar, toliko že izkusivši Franc Jožef, za svojim predragim strijeem.

Nadvojvoda Albreht se je rodil dne 3. avgusta l. 1817. na Dunaju kot sin nadvojvode Karola, velikega vojskovodje, ki je Napoleona l. premagal pri Aspernu. Nadvojvoda Albreht je bil vzgojen za vojaka in je l. 1837. vstopil v vojaško službo. Tri leta pozneje je bil imenovan generalom in 11. avgusta 1843. leta podmaršalom. Leta 1848. in 1849. se je nadvojvoda Albreht hrabro vojskoval pod Radeckijem na Laškem. Veliko je pripomogel, da so naši zmagali pri Mortari dne 21. marcija in pri Novari dne 23. marcija l. 1849. Zaradi tega je bil odlikovan s komanderskim križem reda Marije Terezije in z vojaškim zaslužnim križcem. Leta 1863. pa je bil imenovan in proglašen feldmaršalom.

Najslavnejši čin nadvojvode Albrehta ostane na veke zmaga pri Kustoci. Ko je l. 1866. nastala vojska s Prusi in Lahi, bil je imenovan za poveljnika južne armade. Lahov je bilo 240.000, naša južna vojska pa je štela 134.000 mož. Nadvojvoda Albreht je začetkom junija t. l. sklenil prijeti najprej vojsko, kateri je stal na čelu kralj Viktor Emanuel. Nadvojvodi se je sporočilo, da se laška vojska pripravlja prekoračiti reko Mincio. Dne 24. junija jo je nadvojvoda Albreht od strani prijel in popolnoma pobil. Po končani vojski je bil imenovan zapovednikom cele avstrijske armade, leta 1869. pa njenim generalnim nadzornikom. Od tedaj je nadvojvoda posvečeval vse svoje moči preosnovi avstrijske vojske, in kakor si je pridobil kot vojskovodja nevenljivih lavorik, tako tudi kot vojskin preosnovatelj.

Da, nadvojvoda Albreht je bil junak na bojnem polju, toda imenovati ga smemo tudi junaka v vsem zasebnem življenju. Bil je neupogljiv v trpljenju, s katerim ga je Gospod Bog velikokrat obiskal. Ljubljena soproga mu je že l. 1864. umrla. V nežni starosti mu je umrl jedini sin Karol Albert. Njegova 18-letna hčerka Matilda mu je v groznih mukah umrla 1867; vneta se ji je namreč obleka in opeklina so jo umorile. Vsi njegovi bratje so šli pred njim v večnost; zadnji brat Viljem lani na žalosten način. Tudi nesrečna liberalna politika ga je mnogokrat razžalostila. Pa v vseh križih in težavah mu je tolažbo dajala živa, dejanjska vera. Bil je izredno pobožen.

Iz svoje dunajske palače je imel vhod v oratorij avguštinske cerkve; velikrat je tudi v delavnikih bil pri sv. maši. Kadar je kaj zbolel, naročil si je ob nedeljah in praznikih v sobo sv. mašo; večkrat na leto je prejemal sv. zakramente, in res ganljivo je brati, s kako pobožnostjo je prejel sv. popotnico in sv. poslednje olje v soboto zvečer. Verskega duha je povspeševal tudi pri svojih vojaki; za-nje je romal na Svete Višarje v zahvalo, da mu je Marija na priprošnje romarjev-vojakov izprosila ljubo zdravje. Kolikim revežem je pomagal, koliko je storil za samostane in dobrodelne zavode, to vedó le bukve življenja povedati.

Po vsej pravici smemo preblagega pokojnika prištevati med najplemenitnejše Habsburžane. In kakor naš narod ne more pozabiti Lavdona in Radeckega, prav tako ne bode pozabil nadvojvode Albrehta. Naj mu sveti večna luč pri Očetu nebeškém, ki naj milostno še zanaprej varuje vsega zlega vso preblago rodbino Habsburško in našo milo Avstrijo!

